

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

XXV. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

14. szám.

Előfizetési felhívás.

Kuszonötödik évfolyam!

A Köszeg és Vidéke, az egyetlen magyar lap Köszegen és vidékén.

A Köszeg és Vidéke nemcsak a házakba, hanem a szívekbe akar hatolni, hogy magyar nyelven magyar érzelmeket keltsen, tápláljon és terjesszen!

Ebben a működésünkben azonban nem tévesztjük szem elől a tapintatosságot: nem ócsárlással, nem kínyszerrel, hanem szelíd eszközökkel, az érzellem magyarisításával reméljük legjobban szolgálhatni a magyar nemzeti kulturát.

Huszonötödik éve, hogy a lap fönáll. Szerény viszonyainkhoz képest igyekeztünk a közönség igényeit kielégíteni.

A magyarisítás kedvéért áldozatot hozunk: hozzon hát ezért az olvasóközönség is némi áldozatot a lap támogatásával.

Egy új évnegyed veszi most kezdetét; legalkalmasabb hát most az előfizetők sorába lépni azoknak, akik eddig lapunkat nemzeti missziójában nem támogatták.

Tisztelettel felkérjük hátralekös előfizelőinket, hogy az előfizetési összegeket lapunk kiadóhivatalának beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében tevénytörténjen. A Köszeg és Vidéke heti lap, megjelenik minden vasárnap. Előfizetési díja egész év: 8 k., félévre 4 k., negyedévre 2 k., egyes szám ára 20 fillér. Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetés megegyezés szerint díjaztatik.

A közönség szíves pártfogását kéri

a Köszeg és Vidéke szerkesztősége.

Laehne Hugó könyve.

I.

A gabonaraktár szövetkezetekről Laehne Hugó országos képviselőnk érdekes tanulmányt írt, melyben a németországi gabonaraktári szövetkezeteket behatóan ismerteti, és azokból levonja a tanulságokat.

A munka a szövetkezetek feladatáról következően szól:

A gabonaraktár szövetkezetek feladatát mezőgazdasági terményeknek, kivált gabonának, közös eladása és megfelelő értékesítése képezi, többnyire kapcsolatban egy saját gabona-magtár üzemével, hogy így a gabonakereskedelemben gyakran tapasztalható visszaélések megszüntessenek, hogy alacsony gabonaárak mellett a szemes takarmányok a felesleges költségek mellőzésével lehetőleg közvetlenül a fogyasztó birtokába jussanak és végül, hogy a mezőgazdák számára kedvező, terményeiknek áralkulására befolyás biztosítható. Az itt felsoroltakon kívül azonban még egyéb feladatokat is oldanak meg és előnyöket biztosítanak a német gabonaraktár szövetkezetek tagjainak.

Közismeretű tény, hogy a gazdák a gabonaáralkulásra semmiféle befolyással nem bírnak. A gazda azonban nemcsak a kereskedelem túlsúlya alatt szenved, hanem általában tökeszegény és így oly időben kénytelen terményeim tudni, amikor azok eladása rendszeresen a legkedvezőtlenebb. Számos gazda az aratást és cséplést befejezve, pénzhány által kényszerítve, gabonájával azonnal felkeresi a piacokat. Ilyenkor a kínálat nagy, tehát a kereskedelem olcsón fedezheti szükségletét, lehetőleg minél alacsonyabb árakat fizetve. Statisztikai adatok általában bizonyítják, az aratás utáni hat első

hónapban a gabona árak rendszerint alacsonyabbak mint a következő hat hónapban. Ehhez járul még, hogy a közvetítő kereskedelem érdeke, az árakat minél inkább leszorítani és a termelőt még a szállítási költségekkel is megterhelni, hogy minél nagyobb nyereséggel adhassa el a nagykereskedőnek, a togyasztónak. Ha a gazda ellenben egy gabonaraktár szövetkezettel áll összeköttetésben, akkor a helyi közvetítő kereskedelem előnyeit, nevezetesen az áru gyors eladását és azonnali készpénzzel való felcserélését, önmagának biztosíthatja anélkül, hogy az ezzel járó hátrányokat megsínylené. Minden gabonaraktár szövetkezeti tag követelheti igazgató-ságától, hogy beszállított gabonájára annak értékének egy bizonyos részéig készpénz kölcsönt élvezzen, mely olcsó kamattal mellett bocsájtatik neki rendelkezésére.

A gabonaraktár szövetkezetek egy további előnye, a szállítási és termelési költségek apasztása. A tagoknak nem kell kicséplelt gabonájukat előbb saját magtárjukba és azután ismét az elszállítási helyre fuvarozni, hanem azt közvetlenül a szövetkezeti magtárba szállítják, miáltal a költségek tetemesen apasztva lesznek. A szövetkezeti raktárban pedig mindazon tisztítási műveletek, melyek szükségesek ahhoz, hogy a gabona megfelelő egyforma minőségre hozassék, sokkal tökéletesebben és olcsóbban eszközölhetők. Itt még azon körülményre is reá kell mutatnunk, hogy Németországban a belterjesebb gazdálkodás folytán, az utóbbi években a gabonatermés mennyisége oly jelentékenyen emelkedett, hogy a gabona beraktározására szolgáló gazdasági épületek gyakran nem képesek az egyes gazdaságokban a szemes termést befogadni.

A gabonaraktár szövetkezetek minden egyes tagja az általa beszállított gabonára nézve mindenféle tűz — élődi — és a hiányos raktáro-

Tárca.

Honnan vevé...

Honnan vevé szemed lángját,
Hogy oly ölé tüzzel éget?
Ha az égre fölkerülne,
Fölgyujtá a mindenséget.

A mióta belenéztem,
Elveszett a szemem fénye,
S a tied, mint hold világít,
Sorsom sötét éjjelébe.

Vezess, vezess csodás fényvel
Életem vezérvilága,
Nem kérdezem, hova érek:
Sírba-e, vagy mennyországba?

Benkő László.

Emberhalál.*)

— Elbeszélés. —

Irta: THURY ZOLTÁN.

(Vége)

Egy gyerek rögtön hajított bele a tömegbe. A kemény sár a tiszt lábait előtt puffant szét. Még nagyobb lett a láрма, rekedt vad ordítózás töltötte be a hideg tiszta reggelt. A tiszt várt. Mikor észrevették, hogy nem veszi el a fejét, csendesebbek lettek, csak akik hátrább állottak, a tájékozatlanok kiabáltak még, egyenkint hallgatva el, amint észrevették, hogy mindig kevesebben és kevesebben vannak.

Végre szóhoz jutott a főhadnagy. Körülnézett, keresett egy értelmes arcot s amikor megtalálta, magához intette az öreges, komolyképű parasztot.

— Ismeri az órát?

— Igen.

Kivette az óráját s megmutatta neki.

— Nézze mennyi van most!

— Félkilencz.

— Magyarázza meg a barátainak is, amit mon-

*) Az „Érdekes Könyvtár”-ból. Kiadva Budapest V. ker. Kálman utca 2. sz.

dok. Mostantól számítva két óra hosszáig várok. Azalatt kitakarodhatnak az erdőből. Ha akkor még ember lesz itt, másként diskurálunk. Értette?

— Igen tiszt ur, hanem nem megyünk ám...

Előbb hozzák vissza a bírót...

— Micsoda bírót?

— Akit elvitt a zsandár.

— Az a zsandár dolga. — Mielőtt elment volna, még egyszer visszafordult. — Emberek, minek mondanék maguknak mást, mint ami igaz. Higgyék el nekem, hogy baj lesz, ha nem engednek. Mi nem vagyunk zsandárok, aki bekíséri ezt vagy azt, hanem aki velünk jön össze, az itt is marad a gyepen.

A parasztok lármázni kezdtek:

No, no, talán nem olyan hangosan.

— Még hangosabb is lesz, ha a puska kezd beszélni.

A tiszthelyettesek leheveredtek a küpenyekre a katonák előtt. A kadét sápadt volt s izgatottan beszélt a főhadnagynak fülébe, de csak halkán, hogy ne hallják meg a katonák:

— Nem katona kell ide. Háboru ez? Ilyen népesség ellen indítanak minket... Atnézett a parasztokhoz és megirtózott. — Mennyi asszony, gyermek, öreg ember. S nátha igazuk van?

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosok: mint hathatós eszköz: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szármárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testerőt, eltávolítja a köhögést és a köpöket és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kell-e még arra is jelezni, hogy a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban átlagosan 4 kor. ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cöggel legyen ellátva: **F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).**

zából származó károkkal szemben meg van védve, mivel a szövetséget mint ilyen viseli az egész kockázatot és fizeti a biztosítási díjakat. A szövetségi tag pedig csak az általános költségek és esetleges veszteségek részese, azonban sohasem kötelezhető egyedül egy esetleges veszteség fedezésére. Szóval érvényesül teljes mértékben a szövetségi elv, a költségek és kockázat közös viselésében, melyek így az egyes tagra nézve mindenkor kisebbek lesznek mintha egyedül értékesíti gabonáját.

A gabonaraktár szövetségek által, kivált a kis és középbirtokosokra nézve legjobban oldható meg, a hadsereg ellátásában való közvetlen részvétel.

Emelöleg hatnak a gabonaraktár szövetségek a gabonatermelés minőségére mivel a szövetségi raktárakban a tagok gabonája osztályozva lesz, miáltal a tagok arra serkentetnek, hogy minél jobb minőségű gabonát termeljenek, miáltal egyszerűsített a gabonaraktár szövetségek üzletkére vetőgabona előállítására és forgalomba hozatalára előnyösen kiterjeszhető.

A gabonaraktár szövetségek továbbá egyéb gazdasági termények értékesítésével is előnyösen foglalkozhatnak, annyiival is inkább, mivel minden gazdasági termény értékesítési viszonyai ma egyformán kedvezőtlenek.

Végül kihasználhatók a szövetségi gabonaraktárak gazdasági árucikké, mint erőtakarmányok, műtrágyák, kenőanyagok, gazdasági magvak, stb. raktározására és olcsó forgalomba hozatalára, miáltal egyszerűsített az alkalmazott személyzet, mely különben csak az év egy bizonyos szakában volna foglalkoztatva, jobban kihasználhatók és így a költségek kevesbednek.

Eles megfigyeléssel és szakértelemmel szerzett adatokkal bizonyítja a szerző, hogy a gabonakereskedő szövetségek a közvetítő kereskedelem által eddig élvezett illetéktelen hasznot a gazdák részére biztosították és egyben a helyi árak teljes kialakulását segítették elő. Ezek oly előnyök, melyek számokban és pénzértékben kifejezve, 5—6 Márkát, nem ritkán azonban még 10—12 Márkát is tettek tonnánként. Ezen eredmények magyarázatukat abban lelik, hogy a gabonaraktár szövetségek a gazdák anyagi függését és a gabonapiac hiányos ismereteit nem használják fel az árak leszorítására, hanem a kis tételek összefoglalásából származó ár-emelkedéssel megelégszenek, mint haszonnal.

A gabonaraktár szövetségek a gabonának megfelelő raktározása és tisztítása által annak minőségét lényegesen javították és ezáltal szintén emelöleg hatottak a gabona árakra, mihez még azon körülmény is járul, hogy a vetőmagnak jobb tisztítása és kellő ápolása által szintén a termények minősége és evel azok árai lettek emelve.

A gabonaraktár szövetségek által alkalmas volt a gazdáknak gabonájukat beraktározni és az eladásra legalkalmasabb időpontot kivárni, miáltal a gazdák ismét jobban értékesítették terményeiket.

Végül gyarapították a gazdák gabonaraktár szövetségeibe szervezkedve kereskedelmi ismereteiket idegen vidéken és a külföldön kereskedelmi

összeköttetéseket létesítettek és így fogyasztó területeket, hódítottak, mely mind megannyi tényező a termények jobb értékesítésére. — Legközelebbi számunkban a hazai viszonyokra vonatkozó javaslatát fogjuk ismertetni.

(Folytatás következik.)

Városi ügyek.

920/1905.

Hirdetmény.

Beszterezsén létesítendő Székely magyar iparos tanácsokthon javára adományokat elfogad a polgármesteri hivatal. Kőszeg, 1905. március hó 24-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

900/1905.

Hirdetmény.

A hevesvármegyei székely német javára könyvtár adományokat elfogad a polgármesteri hivatal. Kőszeg, 1905. március hó 24-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

Hirek.

— **Laehne Hugó** országos képviselő polgármesterünket értesítette, hogy városi ügyek megbeszélése végett t. hó 10-ike körül Kőszegre jön.

— **Városi közgyűlés.** Városunk képviselőtestülete e havi rendes közgyűlése csütörtökön, e hó 6-án délután lesz. A közgyűlési napirendet holnap fogják szétküldeni.

— **Kamarai választás.** Holnap hétfőn délelőtt 8 órától déli 1 óráig fogják a városház közgyűlési termében a kereskedelem és iparkamarai kültagok megválasztani. A választás vezetésével a polgármester bízott meg. A szavazatszedő bizottság tagjai *János Lajos, Simon Antal, Ungor Károly, Zerhofer Mihály.* Választatni fog külön a kereskedők és külön az iparosok részéről egy-egy kamarai kültag s egy-egy póttag.

— **Vege a vizsgálatnak.** *Kramer Nándor* m. kir. számtanácsos Szombathelyről, múlt hó 28-án befejezte a vizsgálatot, mely a városházán *Waisbecker János* panasza folytán már hetek óta a folyamatban volt. A vizsgálat során is tételt panasz táviratilag a miniszterhez és beadvány útján az alispánhoz: — a vizsgáló közegek ellen. *Kramer Nándor* számtanácsos azonban a 42 oldalas vizsgálati jegyzőkönyvet elegendőnek találta és *Waisbecker Jánost* felhívta, hogy újabb panaszait 8 napon belül írásban adja be. A megvádolt tisztviselőket csak ezután fogják meghallgatni, — ha szükséges lesz!

— **Az önkéntesek bevonulása.** A 11-ik vadászszázalóhoz tartozó egyéves önkéntesek t. hó 1-jén vonultak be a zászlóaljhoz. A Győrött tartott 8 havi tanfolyamot bevégezvén tizenegy önkéntes vonult be a vadászszázaló századaikhoz, hogy a szükséges gyakorlati jártasságot megszerezzék.

— **A laktanya ügye.** A honvédelmi miniszter értesítette a várost hogy az új laktanya általános építési tervét elfogadja, és felhívja, hogy a részletes építési tervet szerkesztesse meg. A terv a hadtestparancsnokság útján fog a városhoz visszaküldetni.

— **A betegházegylet új pavillonja.** A betegházegylet igazgató választmánya a napokban foglalkozott az újonnan épített betegpavillon berendezésének kérdésével, amihez a közgyűlés által megszavazott 4000 korona áll rendelkezésre. Ez alkalommal az igazgató választmány megtekintette az új épületet, amely az egészségi követelményeknek mindenben megfelel, és dicsőretre válik az egyesületnek. Ez ülésben gondnokká újból *Nemeth Imre*, jegyzővé újból *Waisbecker Ede* választott meg.

— **Nem megyek.** A mienk az eidő. Nem parancsol itt az ur. Az enyém, meg ezeké . . .

— **A király mindenütt parancsol . . .**

— **Itt még az se . . .** Az itt mind a paraszté. Apám is, meg nagyapám is vágta.

A főhadnagy elhallgatott s intett a tiszthelyettesnek. — Jer.

Visszamentek s újra végigheveredtek a köpenyeken. A katonák mozogni kezdtek, megigazítottak magukon egy-egy szíjjat, némelyik a bajonettet próbálta kihuzni a hüvelyből, újra visszacsapkodva, hogy vigan jár-e, az elfoglaltságukat akarták beletakargatni a hiábavaló mozgolódásba s odasandítottak a tiszt felé a köpenyegre, amiről kihélerlett a nagy ezüstóra. A mutató rohant előre a számok között. Elül az altisztek számitgatták a percekét s mindeu nagyobb numerusnál, amit áthagott az időszántó kis acélléc, érezték, hogy átszalad rajtuk a hideg.

Tul pedig munkához láttak a parasztok. Újra fölfogták a fejszét s nekimentek a fáknak. Olyan volt a munkájuk, mintha a halállal birkoznának. Szakadt róluk a verejték, a vén emberek ledobták magukról az ujjast, kiabáltak: — Neki hé! Vágjad! — A gyöngébbek erőre kaptak a többi fanatizmusától s biztatni magukat, nagyokat rikkantva: — héjjs! Ne félj pajtás! — Szétszórták hosszú ritka sorba, döngött fejszéik alatt a sok korhadt nagy fa, amint belesuhintottak, némelyik megreszketett, a taligák felé pillantott a tisztásra s szeretett volna fölkapni egyre a sok közül és elnyargalni, de már nem volt ereje ahhoz se, hogy szembeálljon a lázzal. Sunyin, remegve pillantottak a tiszt felé, akik egymással sugdostak s biztatták egymást:

— **Uj hegyország.** Az üresedésben levő egy hegyóri állást a város tanácsa már betöltötte, a képviselőtestület legközelebbi ülésén pedig a hegyfőügyelői állását tültik választás útján. Erre a fizetéstelen állásra csak egy pályázó *Horváth Béla* kőszegi lakos magánzó jelentkezett.

— **Szelhámós.** A mult héten egy elegáns megjelenésű fiatalember járt városunkban, ki magát a hámori hercegi főerdész rokonának adta ki, és vaggonszám burgonyát adott el hiszekevény embereknek. A burgonyarendelés átvétele alkalmával többektől előlegeket szalt ki. Rendőrségünk a dolog iránt érdeklődvén hamarosan megállapította, hogy az illető egy szelhámós, aki a hámori főerdész nem is ismer, és aki egy szem burgonya felett sem rendelkezik, hanem igenis kaveházbau nagyot mulatoit, pezsgőzött és — adós maradt. A szelhámós útjut letartoztatták.

— **A választás hivatalos költségei.** A belügyminiszterium most folyósította a képviselőválasztás alkalmával fölmerült költségeket, t. i. szavazó helyiségekben s írószerekért. Kőszeg városnak 80 koronát utalványzattak e címen.

— **A választói névjegyzékének kiigazítását** a *Mészáros Kálmán* báró elnöke alatt működött küldöttség március 30-án, két napi munkálattal betegezte. Az 1906. évre kevesebb a választói jogosultsággal bíró, mint az idén. Legalább a küldöttség előtt fekvő adatok szerint az idei névjegyzékből, igazolatlan volta miatt, — az egyén volt kihagyandó, 14 pedig elhalt. Újra tolvendő volt 39 választó. A kiigazított névjegyzék majd május hónapban közszemlére ki fog tétetni, s akkor elég alkalma lesz mindenkinek esetleges igényét a fölvételre meg érvényesíteni.

— **Országos vásár.** A legközelebbi országos vásár hétfőn, április hó 10-én fog városunkban megtartatni. Reméljük, hogy forgalmasabb lesz, mint a legutóbbi vásár.

— **Tenyészbikaarverés.** A vas megyei gazdasági egyesület t. április hó 10-én délelőtt 10 órakor Szombathelyen, a Bierbauer vendéglő udvarán 30—35 drb. bikát fog elarverezni. Az arverés készpénzítés mellett történik, község részére pedig a törvényszerű megbízottak adóslevél ellenében, két évi kamat nélküli részletben fizethetik a vételért.

— **A postai kézbesítés kiterjesztése.** *Terplan Kornél* kir. aljarasbíró kérelmére, nemkülönben a város polgármesterének előterjesztésére a soproni posta-távírdai igazgatóság elrendelte, hogy a délelőtti postai kézbesítés a *Terplan villára*, nemkülönben a rohoncui utcai házakra is kiterjesztessék. A mult hét óta már ugyis történik a kézbesítés, az érdekeltek nagy megelégedésére.

— **Uj körjegyzőség.** A körjegyzőségek szaporítása folytán a kőszegi járás valószínűleg egy körjegyzőséggel fog szaporodni. Az új körjegyzőség a borostyánkői és a lékai körjegyzőség községeiből lesz alakítva *Vágo* vagy *Szenégető* székhelylyel.

— **Egy fehérszörű kutya** találtatott melynek Bécs városától eredő ebjegye van. A tulajdonos igazolás mellett átveheti a rendőrhatalóságnál.

— **Van szerencsém a n. é. közönség** hecses tudomására jutattam, hogy a kőszegi sörgyár r. t. által legújabbán forgalomba hozott **kiváló minőségű király-, udvari- és malátasört** mátoi fogva palackokban arasztom. *Waisbecker Ede* utoda **Schaar József** Kőszegen.

— **Tessék csak a Kőszegen gyártott mosószappant használni!** Az első próba megfogja győzni arról, hogy ép olyan jó mint bármely más gyártmányu szappan. Kapható minden túszerkereskedésben s a gyárosnál: *Freyberger Sándor* bórkereskedésében Kőszegen.

— **Ne félj! Nem ló, nem mer . . .**

Újra közéjük ment a főhadnagy. Halvány volt, tétovázva beszélt s nagyokat nyelt, amig egymás mellé rakva a szavakat.

— **Nem mennek, kendtek?**

— **Nem, a maga erdejébe ur a paraszt is.**

— **Nem hisznek nekem?**

— **Nem.**

Az egyik fölemelte a fejszét s a főhadnagy felé suhintott vele.

— **Leütöm az urat, ha nem megy innen.**

A főhadnagy is kardot rántott s végigvágott a fejszés ember arcán. Még magához sem tért a tömeg, mái nálunk volt. Rekedten kiabált:

— **Hapták! Hapták! Menjenek az urak a katonák háta mögé!**

— **Mit akar . . . mi lesz? . . . Főhadnagy ur? . . .**

— **Kimennek-e az erdőből, vagy nem?**

A parasztok megrökönyödve, egymásba bujva, vártak s csak a szájasabbak ordítottak.

— **Nem, az Istennek se . . .** Egy életünk, egy halálunk . . .

A tiszthelyettes egy fa mögé állott s hozzátamaskodott vastag derekához. — Reszketett, majd hogy hanyatt nem bukott, mint egy tuskó.

Aki akar, menjen, amig tud.

A fa mögé ment a kadéthoz, valamit akart neki mondani, de amikor látta, hogy milyen állapotban van, szó nélkül ott hagyta. Megint a parasztok felé tartott s a dültől reszketve kiabált:

— **Marhák, barmok! Ki innen . . .**

A parasztok egyszerre követ, rögöt, tuskót dobáltak feléje. Egy kemény rög a homlokán találta s föl-

A főhadnagy rászóltott:

— **Hallgass.**

Odaát szervezkedni kezdett a másik tábor. Egyre fenyegetőbb lett a hangjuk s nemhogy fogytak volna, de mindig tömörebb és nyüzsgőbb lett az emberboly, amibe összegabalyodtak. A mutató pedig szaladt a nagy ezüstórán, amit maga elé tett a főhadnagy a köpenyegre. Egy óra letelt már, amikor újra feléjük indult a főhadnagy. Most már vele ment a tiszthelyettes is, közönségre akarta látni ezeket az embereket s ő is mondott valamit németül, amit nem értett meg senki. Mikor látta hogy hiába beszél, idegesen hadonászott, mutatta a kardot meg a revolvert, s fölített az égre. A parasztok komoran fordultak el tőle.

A főhadnagy megint előkereste a maga emberét.

— **Volt katona?**

— **Voltam.**

— **Milyen sarzai?**

— **Káplár.**

— **Tud németül?**

— **Nem.**

— **Hát ki tud?**

— **Senki.**

Erre elővett a zsebéből egy írást, csapkodni kezdte a kezével a kiterített lapot s most már ő is elvesztette a nyugalma.

— **Maguk bolondok meg vannak veszve.** Ide nézzenek. Bele van írva a parancsba, hogy ha nem megy szép szerivel, hát övünk. — Kirántotta a kardját és löködni kezdte azt a parasztot, aki legközelebb állott hozzá. — **Nem megy? Takarodjon! Mars, Mars! Nem akarom a vesztüket, bolondok.**

— Ragályos-e a tuberkulózis? Ezen az emberi-
ség összességére felelt a fontos kérdés a tuberkel-
bacillusnak Koch Robert tanár által felfedezése óta igenlő
választ nyert. A bacillus tejesztőjeként a tuberkuló-
zisos köpete lett elismerve. A cél tehát, ezen betegek
köpetét kevesbiteni. Ezen célt az utjabban felfedezett
és sokoldalulag használt „Sirolin” előnyösen előmozdítja.
„Sirolin” valóságos gyógyító hatása szer a tuberkulózis
ellen. Nemcsak a köpetet kevesbiti mely lassankint
teljesen megszűnik, de még a köhögést is enyhíti és
nemsokára teljesen elenyészik, az étvágy javul és emel-
kedik a testsúly.

— Az érmelleki borok. Akinek alkalmá volt az
érmelleki borokat megbírálani, azok állítják legbiztosab-
ban, hogy az ország területén ezek a valódi gyógyborok,
mert nem savanyú, nem émélygős édes, hanem gyengén
savanykás íze mellett rendkívül tüzes erős és kemény
borok, ebben rejlik a valódi gyógyereje, mert a beteg
ez az egyedüli, mely felerősíti és felüdíti, az egész-
ség embert is felvillanyozza és megizmosítja, betegség
ellen edzi és megerősíti. — Az „Érmelleki Első Szőlő-
oltványtelep” több mint ezer hektoliter saját termését,
minden évben családi fogyasztásra 50 liter és feljebb
mennyiségekben, hitelesített új hordóval együtt 50 fillér-
ért literenként adja el, melynek mai számunk hirdetsi
rovatában közölt és ábrán is bemutatott „Szőlőlugast
ültessünk” című hirdetésére felhívjuk olvasóink becses
figyelmét.

Különfélék.

* Anyakönyvi statisztika A községi anyakönyvi-
hivatalban az utóbbi időben a következő születési-
házassági- és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.
Március 18-án. Maitz Gusztáv és Maitz Julianna
leánya Mária rkath.
Március 18-án. Moshauer Pál és Zontal Roza fia
János, Pál, rkath.
Március 18-án. Kleinrath Károly és Lamp Teréz
leánya Jozefa rkath.
Március 23-án. Kecskés István és Ipsits Anna fia
Gábor rkath.
Március 24-én. Schranz Teréz leánya Mária evang.
Házasság.
Március 22-én. Hopp Lajos Kőszeg Kappel Karo-
linával Locsmánd ág. hitv. ev.
Halálozás.
Március 19-én. Huber Antal, rom. kath., 14 éves.
lősebb a mellkason.
Március 20-án. Peczőli Etelka, rkath., 16 éves,
tüdővész.
Március 21-én. Pertoriui Auguszte, rkath., 15 hó.,
torokgyík.
Március 25-én. Draskovits Mária, rom. kath., 18
hó, gyenge szülött.
Március 25-én. Csanits Károly, rom. kath., 63
éves, tüdővész.
Március 26-án. özv. Bauer Mátyásné sz. Weber
Teréz, rom. kath., 76 éves aggkór.
Március 27-én. Wolf Lajos, rom. kath., 8 hónapos,
tüdő- s mell hártyalob.
Március 27-én. özv. Lamp Mihályné sz. Kalten-
ecker Anna, rom. kath., 94 éves, aggkór.
Március 29-én. Gerstl Emilia, izr., 62 éves, rák.
Március 29-én. Kovács Erzse, rom. kath., 28
éves, tüdővész.
Március 30-án. Wurst János, rkath., 21 napos,
bélgyulladás.
Március 30-án. Kaltenecker István, rom. kath., 85
éves, aggkór.

* A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű házi szerre lett, mely
számos családban már több mint 35 év óta mindig
készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejtájás, kösz-
vény, csuszal stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való
bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek
elő, sőt járványkórnal, minő: a kolera és hányóhas-

tasztotta a feje tetejére a sapkát. Széles, vörös szalag-
ban indult meg a homlokáról a vér, végig az arcán
le a zubbonyra. A parasztkok veszettül ordítottak, most
már közelebb jöttek s kopogni kezdett a sok kő és
keményre fagyott sár a katonák fején. — Neki, úsd
agyon! Verd a kutyát! kiabáltak a tulsó oldalról.
A főhadnagy zsebkendőjével a vért törülgette le a
szeméről, hogy lásson. Mikor visszanezett a legényekre,
látta, hogy azok is véresek már s kettőt közülök pus-
kákra tette, vonszol hátra a többi. Lihegett, le-
vegő után kapkodott s még egyszer átkiabált a pa-
rasztkokhoz:

— Ki az erdőből! Ki . . .
Mikor újra kőzapor repült el a feje fölött, félre-
ugrott a katonái elül és vezényelt:

— Tűz!
Egyszerre dördült el valamennyi puska s aztán
nagy csend lett. Iszonyú füst takarta el a világot,
nem lebegve magasabban, mint az ember szeme s aztán
hallatszott, hogy dübörög a föld a sok csizma dobo-
gása alatt, amint rohantak el a másik oldalra. A tali-
gákban nyertettek a lovak, aztán egymásután össze-
akadva, egymásba gomolyodva rohant végig a mezőn
mind a gazdátlanokat magától vitte haza a ló örlött
vágatással. A fák között pedig halottak és sebesültek
feküdtek sorjában nyögve, jajgatva, némelyiknek az
utolsó sohajtását fogta fel az, aki éppen ráhajolt, egy
öreg paraszt pedig a könyökére támaszkodva sirán-
kozott, amíg mi idig gyöngébb és gyöngébb lett a
hangja.

— Mert egy kis fát gyűjtött az ember télire,
egy kis forgácsért amit összeszedtünk . . .

folyás, az aliestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése
mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő házi szer
jó eredményrel használtatott az influenza ellen is és
80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerár-
ban kapható, de bevasárlás alkalmával mindig határo-
zottan: „Richter-téle Horgony-Pain-Expeller” vagy
„Richter-téle Horgony Liniment”-et tessék kérni és a
„Horgony” védjegyre figyelni kell.

* Statisztika a zongorázásról. Hogy milyen szépen
zongorázik valaki, azt általában meg szokták figyelni
az emberek, de azt, hogy milyen gyorsan zongorázik,
csak most jutott eszébe kitanulmányozni egy angol zeno-
historikusnak. E szerint egy jó zongorázónak percenként
1500 hangjegyet kell olvasni és ugyanez alatt az idő
alatt az ujjai 2000 mozdulatot végeznek. Mikor pl.
Weber Moto perpetuoját játsza a zongorázó ember,
percenként 4541 hangjegyet kell olvasnia, tehát másod-
percenként 19-öt. A szem azonban, mint a tudományos
vizsgálat bizonyította, másodpercenként 10 hangjegynél
többet áttekinteni nem képes. Ugy kell tehát lennie,
hogy ilyen gyors játszásnál nem is látunk minden egyes
hangjegyet külön, hanem egy egész csoport, egy vagy
több taktust fog át a tekintetünk. Még száguldóbb a
játék Chopin E moll etűd jének elzongorázásánál, a mi-
kor másodpercenként 26 hangjegyet kell elolvasni.

* Gyaloglás mint gyógyítószer. Charles E. Morris,
egy hatvanéves ember a napokban érkezett Syra-
cuse (New-York állam) városába, miután 1901 augusztus
8. óta 14,00 mérföld távolságot begyalogolt. Foly-
ton betegeskedett azelőtt, s miután hiába költött orvosi
vizsgálatokra, zsebében 1 dollár 68 centtel vándorutra
kelt. Morris akkor 98 fontot nyomott. Vándorlásának
első két hónapjában nem vett változást észre magán,
de lasan megjött az étvágya, kitűnően tudott aludni és
tagjai ruganyosabbak lettek. Bejárta az Egyesült-Álla-
mokat keletől nyugatig, északról dél felé s Canada egy
részét. Most 138 fontot nyom és halála napjáig gyalog-
olni akar.

Az ember és a tengeri állatok. Szinte hihe-
tetlen mennyi tengeri állatot pusztít el az ember évente.
Egy angol folyóiratban erre vonatkozólag a következő
érdekes adatokat olvassuk: Csúpan csak Európa északi
országában évente több mint hat millió tengeri-rakot
fogyasztanak el. Amerika egyesült államai csaknem fel-
millió tonna halat több mint 30 millió értékben hoznak
forgalomba. Angolország még egyszer annyit, norvég
halászok 100 millió tőkehalat, a hollandiak 300 millió
darab heringet, a francia halászok pedig 600 millió
szardíniát fognak átlag évenként. Ázsia gyöngyhalásza
esztendőnként 15 millió darab gyöngyragylót hoznak
fel a tenger fenekéről. Az osztrigák és a többi ehető
kagylók is igen nagy számban fogynak. Számuk több
száz millióra rug. Az ember azt hinné, hogy se hossza,
se vége ennek a szörnyű pusztításnak, hogy valam kor-
csak megcsappan ennek a tömérdek állatnak a száma.
Pedig dehogy csappan! A természet sohasem fakarkodik
a terményeivel. Ki hinné, hogy a tengeri-rak tizenkét-
ezer petét rak le egy esztendőben. Hát még a tőke-
hal! Az meg tíz milliót. A gyöngyragyló pedig tizen-
két milliót s csaknem ugyanannyit az osztriga. Az is
igaz, hogy ebből a rengeteg számu petéből jókora meny-
nyiség — még mielőtt az állat kikelne, elpusztul. De
azért jut is — marad is. Az a névtelen szörnyeteg, a
melyet viharos, sötét éjszakákon látnak a világjáró
hajósok, talán mégsem olyan hatalmas, hogy a termé-
szet életfentartó erején diadalmaskodjék.

* Izgalmas vadászat. Mult hó 13-án Zsolna Iván
palotai lakos a Reuss hercegi erdőben vaddisznóra va-
dászott. Rálőtt egy nagy vadkanra, de csak a beleit
találta. A vad erre rárontott és elharapta jobb kezén
a mutató ujját. A paraszt nagy ijedségében sem ve-
szítette el lélekjelenetét és fülénél fogva a vadkant:
ráteküdt. A nagy hoban (métere-) az ember sulya alati
a vad csak nehezen mozoghatott, de azért csak cipelte
hatán az embert a hegyről lefelé. Folyton igyekezvén
terhét levetni, avagy lábát elkapni. A parasztnak ezen
veszélyes utazása alatt eszébe jutott, hogy ő neki bic-
skája van; ezzel mind a két szemét kiszúrta a vadka-
nak, ugy okoskodván, ha megvakítja, leugrik róla, hát
nem fogja üldözhetni. A vadkan azonban ezután is csak
vitte lefelé a vaspálya felé, ahol is sok munkás hó el-
takarítás-al foglalkozván, látták és a segélykiáltásokat
is hallották, segítségére jöttek. A vadkant lapátokkal
verték agyon.

Közgazdaság.

§ A Triesti Általános biztosító-társaság
(Assicurazioni Generali) f. 6. március 18-án tartott 73-ik közgyű-
lésén terjesztette be az 1904. évi mérlegét.

Az előzőnk fokvő jelentéséből látjuk, hogy az 1904. dec.
31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 710.811.566 k.
28 f. tettek ki és az év folyamán bevett újak 82.134.119 k. 97 f.
rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145.171 k. 85 f.
190.387.408 k. 01 f. emelkedett.

A tuzbiztosítási ágban, beleértve a betörésses-lopás elleni
és tűkörüvegbiztosítást a díjbevétel 13.630.502,710 kor. biztosítási
összeg után 22.391.739 k. 95 f. volt, miből 8.722.170 k. 40 f. vi-
szontbiztosításra fordítottatott ugy, hogy a tuzsú díjbevétel 13.689.369
k. 55 f. rugott, mely összegből 9.447.372 korona 69 fillér mint
újdíjartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő
évben esedékesé váló díjkötelezmények összege 90.301.649 k.
69 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.646.057
k. 20 f. mely a viszontbiztosítások levonása után 1.547.460 k.
58 f. rugott.

Karokert a társaság 1904-ben 29.008.350 k. 42 f. folyó-
sított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kifizetéseket,
a társaság alapitása óta karok fejében 797.690, k. és 38 f. igen
tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851,064
k. 11 f. rugnak, különösen kiemelendők az alapszállás szerinti
nyereségtartalékok, mely 5.250.000 koronát tesz ki, az értékpapírok
arfolymingadozásaara alakított tartalék, mely a 3.729.824 k. 17 f.
külön tartalékkal együtt 18.699.889 k. 05 f. emelkedett. Továbbá
felemlendő a 160.000 koronára rugó kezes követelések tartaléka
és az 590,587 k. 53 fillérsnyi ingatlan tartalék. Ezen kívül fenn-
áll még egy 1.150,587 k. 53 f. kitévő tartalék, melynek az a rend-
eltetés, hogy az életbiztosítási osztályban a kamattól esedékes
összegeket kiegyeltesse.

A társaság éves tartalékjai és alapjai, melyek első rangu
értékekben vannak elhelyezve, az idei áttutalásuk folytán 227.829.923
k. 25 f. 247.497.914 k. 42 f. emelkedtek, melyek következőkép-
pen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálogkövetelések	— — —	K	38.468.591,65
2. Előbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	— — —	K	20.002.699,06
3. Letétemény. értékpapírokra adott kölcsönök	— — —	K	750.570,92
4. Értékpapírok	— — —	K	172.867,064,11
5. Tárcá váltók	— — —	K	946.236,23
6. A részvényesek biztosított adólevelei	— — —	K	7.350,000,—
7. Bankoknál levő reudelszámokra álló követelések, készpénz és az intézet követeléseinek hitelezők követeléseinek levonásával	— — —	K	7.122.762,44
összesen		K	247.497.914,42

Ezen értékekből 51,5 millió korona magyar értékekre esik



Minden háziasszony
bűszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávénak

egyetlen háztartásban sem volna
szabad többé hiányoznia a min-
dennapi kávétál készítésénél.

Csak az eredeti csomagokat kérjük a
„Kathreiner” névvel és ne vásároljunk
soha olyat, amelyet nyitva megvizsgálunk

Ung. 14. 100.

Vasuti menetrend.

A l l o m á s o k.	H. Hl. oszt. kocsikkal.			
	reggel	d. e.	d. e.	d. u.
Közép-európai ülf.				
Kőszeg ind.	5 ¹⁰	7 ³⁰	11 ⁰⁰	5 ⁴⁰
Lukácsbáza (m. h.)	5 ²²	8 ⁰⁴	11 ¹⁴	5 ⁵⁴
Német-Genes (m. h.)	5 ³²	8 ¹⁰	12 ⁰⁰	6 ⁰²
Szombathely érk.	5 ⁴⁴	8 ²⁶	12 ¹⁵	6 ¹²
Szombathely ind.	6 ⁰⁰	10 ⁰⁰	3 ¹⁰	7 ²²
Német-Genes (m. h.)	7 ⁰⁴	10 ⁰⁴	3 ¹⁴	7 ²⁶
Lukácsbáza (m. h.)	7 ¹⁶	11 ¹⁶	3 ²⁶	8 ⁰²
Kőszeg érk.	7 ³⁰	11 ³⁰	4 ⁰⁰	8 ¹²

Este 6 és reggel 6 óra közötti időben a percek alá
vannak huzva.

GYÓGY-COGNAC
KIZÁRÓLAG
BORBŰL-PÁROLT
ALLANDÓ VEGYI ELLENŐRZÉS ALATT
CAMIS & STOCK-PÁROLO-TELEPE
TRIEST - BARCOLA

1/2 palack K. 2-60 1/2 palack K. 5-—

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hírneves valódi szépeességi

**lenvászon és
damasztáru**

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár
bejegyzett védjegye

Késmárki
gyártmány
csak az.

VALÓDI SZÉPESSÉGI
VÉD-
JEGY
ECHT ZIPSER

mely ezen
védjeggyel
van ellátva.

HAZAI IPAR!

Rösler és Jauernig
kerékpár- és motorjármű-gyára
Aussig a/E.



Bátorkodom a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni a ruganyos motorkerékpárokra melyek még a rossz uton való kerékpározást i-kellemessé teszik, mivel nem ráznak.

Ugyazintén nagy raktár e hírneves cég kerékpáraiból.

A gyár képviseletében

Heidenreich Lajos,
Pallisch-utca 86, hol mindennemű javítások és megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltenek. Ugyanott jókarban levő használt kerékpárok vannak raktáron.

Üzletfelosztás

végelt, jóval a bevásárlási áron alul eladom

összes áruimat

u. m. kész **uri- és gyermeköltönyöket** valamint **szöveteket** és összes szabószerszámaimat.

Az üzlet egyszermind egészben is átvehető.

Kiváló tisztelettel

Kers Vencel,
szabómester.

Iszákosság nincs többé!

Kiváratra bárkinek bormentősen küldünk egy csomag Cozaport Kava, tea, étel vagy szeszes itelben egyformán adható azívó tudta nélkül



A Cozaport többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenszenvessé teszi az iszákosságát a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér vagy gyermek egyaránt, azívónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer lélekt a szegény és becsstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek Tömérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozaport tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztosításáról. Kezesskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Ingyen próba 68. szám.
Végya ki ezen azívókat is küldje még ma az intézetnek.
Lásd a 25 fillér levelezőlapok 10. állású bormentőitendők.

Coza Institute
Dept. 68., 62 Chancery Lane
London Anglia.

Szélhajtó göresszűntető Bibergeil-cseppek.

Etvágygerjesztő és emésztést elősegítő háziszser.
Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kisebb szállítmány (utánvétel k 2.50) postán nem küldetik. — Megrendelhető

BITTNER GYULA gyógyszerházban
Gloggnitz, (Alsó-Ausztria).

Triesti ált. biztosító társaság.

(Assicurazioni Generali)

BUDAPEST, V., Dorotya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a „Triesti Általános Biztosító Társaság”

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul a legnagyobb kezséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betőreses lopás- és harangtőres es repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.” valamint baleset elleni biztosítást az „Első o. ált. baleset ellen biztosító társaság” számára.

A Köszegi ügynökseg:

Jánosa Lajos.



Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vészon és pamut ruhaneműek mosására, a Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonatot,

„Asszonydicséret”

vájjegyel,
a ruha becsátatására.

Elonyók:

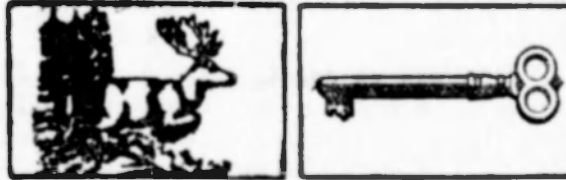
1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkent.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezsésséget vállal.
6. Rendkívül biadosága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Nékihihetővé válik minden házlásszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht-szappan

„szappan” vagy „kulcs”



legjobb, legkímélőbb és sanálisavaleg olcsóbb szappan. Minden kéres alkatrészekétl mentes.

Mindenütt kapható!

Bemutatókánál közzétesz arra ügyelünk, hogy mind a 1. aráb szappan a „Schicht” néven és a fenti védjegyek egyikevel legyen sítéva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön



Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem a ninosan oly hős melynek fala mellett a legesekélyebb gondo ással felvehet: nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekőbb díze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfogalna az egyébre használható részekből. Ez a legbiadosatósabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó termőszertű) mert nagyobb része ha megő is, természetesen hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugastnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőtermésben a legkímélőbb munkatály és má-ede szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bormentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családí fogya-ziára 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” ama. ültetéshez és abból borminta.

Érmeleki első szőlőültvénytelep Nagy-Kagya, u. p. Székelybld.

→ Védjegy: „Horgony”. ←

A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller



egy régióának bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, csuznal és meghuleseknél bedörzölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasarlasokor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. es ügyszólván minden gyógyszerházban kapható. — Kórártár: Török lözsef gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyogy. Zsuzsara az „Arany országhoz”, Pragában, Előszere-stra-5 neu. Mindennapi széküldés



Köböze, rezsédség es berut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vasarlasnal azonban vigyazzunk és határozottan RÉTHY-félet kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Köszvény- és rheumabetegeknek,

kik ezen betegségtől naposan szabad lui akar ak. nem ajánlható e'eggé a valódi Wilhelm-félé k széru és rheuma elleni vértisztító tea. Készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító-nyal Neunkirchen Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyogy. szertárakban és drogueriakban.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóval Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyogy. szertárakban és drogueriakban. 1 csomag ára: 2 k., 1 postacsomag = 15 csomag ára 24 k. Bormentve minden magyar postafiókára.